Jaargang 115. Vrijdag, 29 Februarij 1856. No. 26.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

NIEUWSTIJDINGEN.

PERZIE.

Men weet dat de stad Herat in Midden-Azië, welke als de sleutel van den weg naar Britsch-Indië beschouwd wordt, eenigen tijd geleden in de magt van eenen beschermeling van het Perzische gouvernement geraakt is. Later vernam men uit Britsch Indië, dat de vorst van Kaboul, Dost *Mahomed*, een bondgenoot van Engeland, benevens andere vorsten van Afghanistan, zich opmaakten om Herat aan den nieuwen souverein te ontweldigen. Thans leest men in het officiele blad van het Perzische gouvernement, het dagblad van Teheran van den 9den December l.l., eene mededeeling, waaruit blijkt, dat de Schach van Perzië in de expeditie der Afghanen tegen Herat, plannen van een' voor zijn rijk gevaarlijken aard en de werking van een' magtigen invloed meende te zien, en daarom besloten had troepen af te zenden, om den vorst van Herat gewapenderhand te beschermen.

Hierbij wordt in het officiële dagblad de uitdrukkelijke verzekering gevoegd, dat Perzië zijne betrekking tot de geallieërde mogendheden niet veranderde, maar in den tegenwoordigen oorlog ook voortaan onzijdig blijven zou.

Men weet dat de Britsche gezant in het laatst van het vorige jaar de diplomatieke betrekking met het Perzische hof afgebroken en den 8sten December ll. Teheran verlaten heeft.

RUSLAND. — TURKIJE.

Aller oogen zijn thans op de Fransche hoofdstad gevestigd, en voor de gebeurtenissen die daar plaats hebben treedt alles op den achtergrond. Het jongste nieuws van daar vernomen is nog het aan onze lezers reeds bekende telegrafisch berigt, dat het congres (zoo wordt de vergadering van gevolmagtigden thans door den *Moniteur* genoemd) Maandag middag om 1 uur is geopend en dat het eerste besluit daarin genomen is geweest het uitschrijven van den wapenstilstand, met dien verstande evenwel, dat alleen de krijgsverrigtingen te land zullen worden gestaakt, doch de blokkade door de geallieërde vloten zal voortduren...... tot dat de vrede zal zijn gesloten. Op een vredelievenden afloop van het congres immers wordt voortdurend gerekend. Dit is het algemeen geloof, op nieuw versterkt door het besluit tot den wapenstilstand. Geve God, dat dit geloof moge worden bewaarheid en zich binnen kort de vredebode over Europa moge doen hooren!

In de berigten uit Parijs worden eenige bijzonderheden medegedeeld omtrent de eerste zitting, welke echter weinig belangrijks bevatten. Onder anderen komt daarin voor, dat de orde, waarin de gevolmagtigden gezeten waren, niet de alphabetische volgorde der vertegenwoordigde staten is geweest, zoo als men verzekerd had, maar naar gelang de gevolmagtigden aan den Keizer waren voorgesteld. Deze wijziging, zegt men, is eene inwilliging aan Engeland, hetwelk aldus de eerste plaats verkregen heeft, daar lord *Clarendon* de eerste gevolmagtigde was, die door Keizer *Napoleon III* in gehoor is ontvangen. Anders had Engeland den voorrang aan Oostenrijk moeten toekennen. Ten gevolge van deze schikking komt Rusland niet meer na Sardinië, maar Rusland komt ook thans het laatsts in rang. Deze bijzonderheden zijn echter niet van groot gewigt en betreffen slechts de etikette.

Velen beweren, dat eerst na het sluiten van den vrede, ten gevolge van de onderlinge ijverzucht der verbondene mogendheden, nog groote zwarigheden wegens Turkije zullen ontstaan. Men herinnert zich, wat *Thiers* daarover zeer waar en geestig heeft gezegd: »Turkije is en blijft eene Europesche wond; wat één arts niet heelen kan, kunnen drie artsen gewis niet genezen. Alleen eene amputatie zal kunnen helpen!" Verder zijn vele hooggeplaatste personen niet alleen in Engeland, maar zelfs in Frankrijk en Duitschland van gevoelen, dat de oorlog zijn natuurlijk einde nog niet heeft bereikt; dat Ruslands magt niet genoeg verzwakt, veel minder vernietigd is.

Een partikuliere brief uit Stokholm, den 1sten dezer geschreven, draagt alle blijken, dat men in Zweden zeer ongerust is over de mogelijkheid van een ophanden vrede. De Zweden beweren, dat het kabinet van Petersburg weldra eene gelegenheid zal zoeken, om over de twee laatste veldtogten wraak te nemen. Indien men voorts aan den inhoud van dit schrijven geloof mag hechten, dan maakt Rusland in de Oostzee reusachtige toebereidselen: in de aanstaande lente moeten gereed zijn 18 linieschepen en stoomfregatten, alsmede 14 korvetten en 70 kanonneerbooten. Dit zou evenwel nog niets meer bewijzen, dan dat Rusland zich ook, evenals Engeland en Frankrijk, op alle eventualiteiten voorbereid wil houden.

Uit Russische berigten blijkt dat vóór het uitbreken van den oorlog de Russische scheepsmagt in de Zwarte zee bestond uit 4 linieschepen van 110 tot 120 stukken; 12 van 80 tot 100; 2 reserveschepen, te zamen 18 schepen, bezet met 1628 stukken geschut; — verder uit 12 fregatten van 50 tot 56 stukken; — 40 schepen van minder kaliber; 15 gewapende stoomschepen; — in alles, met inbegrip der linieschepen, bezet met 2800 stukken. Van al die schepen is thans geen een meer boven water. Ook de gezamenlijke handelsvloot is, met uitzondering van 10 vaartuigen in Odessa, 20 in Nikolaïeff en 30 in den Don, vernield. In de Zee van Azoff alleen zijn eenige honderden bodems verbrand.

Brieven uit Sebastopol van den 12den melden, dat ook het fort Alexander, aan den zuidkant der haven, den vorigen dag door de uitbarsting van buskruidmijnen geheel vernield was.

ITALIE.

Uit Rome schrijft men, dat de Paus het voorstel tot wederoprigting van de reeds in 1624 door Paus *Urbanus VIII* gestichte orde van de onbevlekte ontvangenis gunstig opgenomen heeft. Deze orde voor burgerlijke en militaire personen zoude den Paus zelven tot grootmeester hebben en in 4 klassen verdeeld zijn: grootkruisen, kommandeurs, ridders van de eerste en tweede klasse.

Brieven uit Florence melden, dat het plan tot een Toskaansch concordaat, hetwelk men reeds eenmaal had laten varen, op nieuw ter sprake is gekomen. De geestelijkheid is ijverig in de weer om den weg hiertoe te banen; maar zij ontmoet zwarigheden, welke zij moeijelijk zal kunnen overwinnen; het bewind en de beschaafde klassen, bekend met hetgeen in Lombardije heeft plaats gehad, maken zich gereed, om met kracht de aan te wenden pogingen van den Roomschen Stoel te keer te gaan.

De amnestie door het Oostenrijksche gouvernement aan de wegens politieke redenen uitgeweken Lombardiërs verleend, wordt op verre na niet door allen als eene gunst beschouwd. Vooral die uitgewekenen, die in Piëmont het burgerregt hebben verkregen, achten de voorwaarden, waaronder zij in hun land mogen terugkeeren, onredelijk. Zij komen bepaaldelijk op tegen de aflegging der belofte, om zich voortaan als rustige en getrouwe onderdanen te gedragen.

Zoo leest men in het officiële dagblad der provinciale overheid van Savoye de volgende aanmerkingen: »Deze amnestie is niets anders dan een vrij behendige kunstgreep, door Oostenrijk bedacht om aan de leden van het Parijsche congres zand in de oogen te werpen. Om van die amnestie genot te kunnen hebben, zou een staatsman, die langen tijd Oostenrijk bestreden heeft, nederig voor die mogendheid moeten buigen, zich overwonnen moeten verklaren, en dat om geldelijk voordeel te behalen!

»Het is geen geschil tusschen Oostenrijk en de uitgewekenen alleen, maar ook tusschen Oostenrijk en Piëmont: immers Oostenrijk heeft de hand geslagen aan de bezittingen van Sardinische burgers, die vroeger ingezetenen van Lombardije waren; dat is onze oude grief, maar Oostenrijk maakt de verongelijking thans nog erger, want het wil Sardinische burgers dwingen om zich aan hetzelve te onderwerpen ten einde weder in het bezit van hun vermogen te worden gesteld. Voor de uitgewekenen is de nieuwe amnestie (reeds de vierde of vijfde, zoo wij wel rekenen) eene bespotting, voor het Sardinische gouvernement eene nieuwe beleediging. Maar de graaf *Cavour* onze gevolmagtigde op de Parijsche conferentie, zal aldaar zijnen pligt begrijpen en weten te vervullen."

In denzelfden geest spreekt de Turijnsche *Opinione*, een van de hoofdorganen der ministeriële partij in Piëmont.

ZWITSERLAND.

De aardbevingen hebben haar einde nog niet bereikt; met dagelijks toenemenden angst zien de arme bewoners van het Rhone- en Visperdal de naderende lente te gemoet, daar men van de uitwerking van het warmere jaargetijde eene versterkte terugkeering van de treurige verschijnselen ducht. Bijna zeven maanden leven zij nu in dezen benaauwden toestand, daar sedert den 25sten Julij des vorigen jaars tot heden de schokken met korte tusschenpoozen voortgeduurd hebben. Er verliep bijna geen dag, waarop men geen verschrikkend geraas, het beven en waggelen van den grond bemerkte. Met den aanvang des nieuwen jaars is er een korte stilstand gekomen, en reeds gaf men zich over aan de troostvolle hoop, dat de natuurkrachten eindelijk rustig waren geworden. Eene geweldige, van vreeselijk onderaardsch gedonder vergezelde schokken op den 7den en 9den Februarij, waarop sedert dagelijks zachtere bevingen volgden, hebben weder het gevaar getoond, waarin voortdurend onze omtrek zweeft.

DUITSCHLAND.

De nood der armen schijnt in Berlijn tot eene schrikbarende hoogte te zijn gestegen. In de laatste drie dagen der vorige week zijn niet minder dan 850 personen wegens bedelarij door de politie aangehouden. Duidelijker nog blijkt de armoede uit eene bekendmaking van den directeur der bank van leening, waarin zoovele kleederen, beddegoed enz. gebragt zijn, dat de groote ruimte van de inrigting geheel is gevuld, en alle verdere inbrenging tot den 29sten Maart moet worden gestaakt.

— De Beijersche regering heeft aan de bondsvergadering een voorstel ingediend om door den bond de volgende regeling der kwestiën van algemeen belang te doen vaststellen: 1) overeenstemming te brengen in de wetten betreffende het domicilie; 2) gemeenschappelijke organisatie der landverhuizers, en 3) invoering van eene algemeene handels-wetgeving voor Duitschland.

— Te Munchen is den 22sten dezer een preliminair vredesfeest gevierd: de Engelsche gezant gaf eene groote soirée, waaraan voor de eerste maal het Russisch gezantschap weder deelnam.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 25 Februarij.

Lord *Palmerston* heeft in het Huis der Gemeenten het wetsontwerp betreffende de bijzondere zeetollen ingetrokken; 'tgeen wederom als eene kleine nederlaag voor de regering wordt aangemerkt. Er is een gerucht in omloop, dat de regering sir *Parke* tot erfelijk pair zal benoemen.

— Blijkens eene officiële opgave, heeft het aantal deserteurs bij de Britsche land- en zeemagt in de laatstvorige maand niet minder dan 731 bedragen: van de reguliere landmagt zijn 264, van de burgermilitie 320 en van de zeemagt 147 manschappen weggeloopen.

— De geleerde overste *Rawlinson*, die vooral bekend is door zijne onteijfering van het Assyrische spijkerschrift, is door H. M. de Koningin van Engeland tot ridder benoemd. In eene der laatste zittingen van het Londensch-Aziatisch genootschap heeft hij, als eene zijner jongste ontdekkingen, medegedeeld, dat de, uit het Oude Testament bekende, Koning *Phul*, de gemaal van *Semiramis* is geweest.

— Eene jonge dame uit Bristol is onlangs te Parijs in de geneeskunde gepromoveerd en heeft zich nu in hare vaderstad, onder den naam van doctor *Elizabeth Blackwell* nedergezet. Zij zal zich hoofdzakelijk tot de praktijk bij vrouwen en kinderen bepalen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 Februarij.

Men beweert dat de Britsche staatslieden misnoegd zijn over de wending, welke de zaken schijnen te zullen nemen. Naar men verzekert, heeft de regering depêches ontvangen van graaf *de Persigny*, den Franschen gezant te Londen, waarin voorkomt, dat de meeste hooggeplaatste Britsche staatslieden zich weinig of niet over de openbare aangelegenheden uitlaten, maar dat men er staat op kan maken, dat zij aan een gevoel van wrevel en verbittering toegeven tegen het gouvernement van *Napoleon III*, 't welk onder anderen Engeland groote geldsommen heeft laten besteden door ontzettende toebereidselen tot het voortzetten van den oorlog tegen Rusland, die thans welligt niet noodig zullen worden bevonden. Graaf *de Persigny*, die een der warmste voorstanders is der Fransch-Engelsche alliantie, zou de bewindslieden alhier hebben aangeraden om vooral met de grootste voorzigtigheid te werk te gaan ten aanzien van de Britsche gevolmagtigden, en het zoo ligtgeraakte gevoel der geallieërden van Frankrijk zooveel mogelijk te sparen.

— Men kan thans elk oogenblik de bevalling der Keizerin te gemoet zien. Volgens het oude gebruik, zal die gebeurtenis den volke aangekondigd worden door 21 kanonschoten, indien het eene prinses, door 101, indien het een prins is. Men zal echter de oude monarchale gebruiken niet zoo verre uitstrekken, om het publiek tot de vertrekken der Keizerin, na de bevalling, toe te laten; alleen de voorzitters der groote staatsligehamen zullen toegelaten worden, om zich van de identiteit van het keizerlijk kind te overtuigen.

Even als de wieg, is ook de luijermand van het keizerlijke kind allerprachtigst: kanten, borduurwerk, mousseline, van den fijnsten smaak, ontbreken er niet aan. Wat echter het meest de aandacht trekt, is, dat alle linten en versierselen *blaauw* zijn, de kleur der jongens, terwijl *rose* die der meisjes is. Men schijnt ten hove op niets voorbereid te zijn dan op de geboorte van een' prins. De Keizerin moet volstrekt geen tegenspraak hieromtrent kunnen hooren.

— *Rossini*, wiens talent men uitgedoofd waande, en die sedert zijn' *Guillaume Tell* en het *Stabat* niets had vervaardigd, heeft dezer dagen weder van zich doen hooren. Hij heeft een nieuw dramatisch lied gecomponeerd, *Séparation* geheeten. De woorden zijn van *Méry*, en er is eene Italiaansche vertaling bijgevoegd. De muzijk moet zeer schoon zijn.

BELGIE.

BRUSSEL, 25 Februarij.

Alhier heeft zich eene voorloopige commissie geconstitueerd, bestaande uit de heeren *Arrivabène*, *Bidaut*, *Ducpétiaux*, *Faider*, *Rogier*, *Romberg* en *Visschers*, met het doel een beroep te doen op de menschenvrienden en liefdadige mannen van alle landen, en hen uit te noodigen, om op een hier te houden congres bijeen te komen. Gemeld congres, dat den titel van *Internationaal congres van weldigheid* zal voeren, zal op den 15den Sept. e.k. hier geopend worden.

— De Koning heeft eene deputatie uit de stad Antwerpen ten gehoore toegelaten, die hare bezwaren kwam inbrengen tegen de plannen van het ministerie van oorlog, tot versterking dier stad.

Na het aanhooren van het gedane verzoek, heeft Z. M. geantwoord:

»Mijne regering heeft zich steeds onledig gehouden met de middelen om Antwerpen zoo sterk te maken, dat men er nooit aan denke het aan te tasten. Maar te gelijker tijd heeft zij erkend, dat zij ook moest waken voor de behoeften der bevolking, en de veiligheid en ontwikkeling van den handel

»De door het ministerie van oorlog ontworpen werken omvatten een uitgebreid plan, waardoor men eens in staat zal zijn den tegenwoordigen ring te doen verdwijnen om de bevolking meer ruimte te geven. Die werkzaamheden kunnen echter slechts trapswijze ten uitvoer worden gebragt. Mijne aandacht en die mijner regering zullen naar het tweedeelig doel gerigt zijn om Antwerpen te doen versterken en te vergrooten tevens."

De audiëntie duurde bijna drie kwartier-uurs, en de deputatie was uiterst tevreden over de haar te beurt gevallene ontvangst.

— De *Indépendance Belge*, terugkomende op de belofte, om zijne lezers bekend te zullen maken met elke wijziging, welke dit blad zal ondergaan, meldt aan het hoofd van zijn nommer van heden, dat de heer *Perrot*, sedert 1844 directeur en redacteur-en-chef van dit blad, die functiën heeft opgedragen aan zijn' voornaamsten collaborator sedert 10 jaren, den heer *Berardi*. Deze verandering zal echter hoegenaamd geen invloed hebben op de beginselen, welke dit blad van het begin van zijn ontstaan heeft gehuldigd, zoo als ook de nieuwe directie geheel vrij blijft van allen binnen- of buitenlandschen invloed.

Sedert den 18den dezer is, naar een ander blad meldt, de eigendom van *l'Independance* overgegaan in handen van eene vereeniging, bestaande uit eenige Keulsche kapitalisten, onder welke de heeren *Oppenheim* worden genoemd, de eigenaren van de *Köllnische Zeitung*, de heer *Bérardi* te Brussel, *Véron* te Parijs enz. Voor den eigendom is *f* 380,000 betaald. De heer *Jules Lecomte* is de vertegenwoordiger van het dagblad te Parijs.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 26 Februarij.

De hooge raad der Nederlanden heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van jhr. *M. Salvador* en den heer *S. Fongers*, requiranten van cassatie tegen een arrest van het hof in Noord-Holland. — De raad heeft al de aangevoerde middelen onaannemelijk en ongegrond geoordeeld en alzoo het ingestelde beroep *verworpen*.

— Morgen middag te drie uur zal er eene zitting van de Tweede Kamer worden gehouden. Morgen zullen vier van de afdeelingen der Tweede Kamer een' aanvang maken met het onderzoek van de ontwerpen van wet betrekkelijk de regterlijke organisatie.

De eerste afdeeling heeft in de laatste dagen zich nog bezig gehouden met het onderzoek der voordragt wegens het onderwijs.

— De heer *Conrad*, president van de internationale commissie voor de doorgraving van de landengte van Suez is alhier teruggekeerd. Hoewel de plaats der bijeenkomst van de commissie nog niet bepaald is, schijnt zij met haar werk reeds zoo ver gevorderd te zijn, dat die bijeenkomst spoedig plaats zal hebben.

— Z. M. de Keizer van Rusland heeft, als bewijs van zijne bijzondere welwillendheid, benoemd tot ridder der St. Anna-orde met diamanten, tweede klasse, den luitenant-kolonel graaf *van der Duyn van Maasdam*, adjudant van Z. K. H. prins *Frederik der Nederlanden*, en tot ridder der St- Anna-orde met de keizerlijke kroon, tweede klasse, den heer *van Otterloo*, secretaris van Z. K. H. prins *Frederik der Nederlanden.*

ROTTERDAM, 26 Februarij.

Uit Krimpen aan de Lek wordt van den 25sten dezer het volgende gemeld: »Heden hadden wij het genoegen den moedigen jongeling *W. van Essen*, oud 21 jaren, loco kapitein van de Fransche brik *Harmonie*, in ons midden te zien, en het verhaal van zijne lotgevallen uit zijnen mond te vernemen. Hij heeft namelijk genoemde brik, die van kapitein en stuurman beroofd en in gevaarvollen toestand in volle zee werd ontmoet, zonder dat iemand der aan boord zijnde manschappen het schip wist te sturen, veilig in de haven van Marseille teruggevoerd. Schitterende waren de belooningen en eerebewijzen die hem in Frankrijk zoo van de regering als van bijzondere personen te beurt vielen. Den 21sten dezer werd hij door den Nederlandschen ambassadeur aan Keizer *Napoleon* voorgesteld, die hem niet alleen hoogstdeszelfs bijzondere tevredenheid over zijne manmoedige daad betuigde, maar hem eigenhandig met het ridderkruis van het legioen van eer beschonk; bovendien werden hem in Frankrijk vijf medailles vereerd, waarbij gevoegd waren vijf goudstukken, elk ter waarde van 100 francs, terwijl hem later van wege de assuradeurs een chronometer zal worden toegezonden. Bij zijne terugkomst in het vaderland was het hem eene eerste behoefte de plaats te bereiken waar hij het zeevaartkundig onderwijs ontving, om zijne erkentelijkheid voor dat onderwijs nog aan den heer *A. Hoorweg* alhier te betuigen."

— Te Vlissingen is, voor het eerst sedert de uitbarsting van den oorlog in het Oosten, een Pruissisch schip regtstreeks uit Riga aangekomen. Men was onderscheidene schepen, met granen beladen, van daar wachtende.

ASSEN, 27 Februarij.

Bij de gisteren plaats gehad hebbende verkiezing van een lid van den raad dezer gemeente, zijn 118 stemmen uitgebragt. De meeste stemmen vereenigden zich op de heeren mr. *P. Hofstede*, die 37, en mr. *H. Pelinck*, die 34 bekwam. Daar echter niemand de volstrekte meerderheid had, moet over deze twee worden herstemd.

— De raad der gemeente Meppel heeft een adres opgezonden aan de hooge regering, waarin aangedrongen wordt op eene wet, bepalende, dat door het rijk ten behoeve van de gemeenten worden geheven 150 gemeente-opcenten op het gedistilleerd en de likeuren.

— Uit Hoogeveen wordt geschreven, dat het vooruitzigt in de veenderijen zeer slecht is, daar het overal aan turfgravers ontbreekt; de bovenlanders blijven weg, om het hooge dagloon, dat zij bij de in aanbouw zijnde spoorwegen kunnen verdienen, of wel omdat velen zich aan den landbouw houden bij de tegenwoordig hooge prijzen der producten. Er zijn onder de veenbazen die het loon aanzienlijk willen verhoogen, maar ofschoon enkelen daaraan gehoor geven, blijven de meesten weigeren: dit zal minder productie en hooge turfprijzen veroorzaken. Onder de arbeidende klasse wordt ook in de Drentsche veenen, even als aan de Demensvaart, werk gemaakt om in Noord-Brabant in de nieuwe veenderij werk te zoeken. Al deze omstandigheden te zamen gevoegd, doen den veenbaas bekommerd uitzien. Wel is men er op uit om landgenooten in het werk te hebben, maar het houdt jaren aan eer zij het turfgraven gewoon zijn.

— De sterkte der bevolking in de koloniën der maatschappij van weldadigheid op den 1sten Januarij 1856 was aldus: Frederiksoord en Willemsoord 2793, Ommerschans 2480, Veenhuizen 1ste gestieht 1349, 2de gestieht 1747, 3de gestieht 1830, Wateren (instituut) 73. Ambtenaren en hunne huisgezinnen 608. Te zamen 10880 zielen. Op den 1sten Januarij 1855 was de bevolking 11031, welke alzoo dit jaar met 151 zielen is verminderd.

— Naar men verneemt, heeft Z. M. zich niet vereenigd met de gronden, waarop de burgemeester van Beilen het besluit van den raad aldaar heeft geschorst. Dat besluit van den raad zal dus gehandhaafd blijven, en is de burgemeester derhalve tot secretaris dier gemeente verkozen.

GRONINGEN, 28 Februarij.

De 59ste verjaardag van Z. K. H. prins FREDERIK DER NEDERLANDEN wordt hier heden gevierd door het uitsteken der vlaggen, terwijl de leden van de alhier gevestigde loge *l'Union Provinciale* zich in den Doelen hebben vereenigd aan een diner.

— Bij kon. besluit van den 23sten dezer is benoemd tot regter in de arr.-regtbank te Winschoten, mr. W. C. I. J. CREMERS, thans regter in de arr.-regtbank te Appingedam.

Bij kon. besluit van den 24sten is tot lid van de directie der maatschappij van landeigenaars en vastbeklemde meijers in de provincie Groningen benoemd: jhr. mr. M. BACKER, te Groningen, in plaats van wijlen den heer mr. H. A. SPANDAW.

— De commissaris des Konings heeft bij besluit van den 23sten dezer den tijd der opening van de 2de, 3de en 4de zittingen van den militieraad in deze provincie, zitting houdende te Groningen, voor de ligting van dit jaar, bepaald op Vrijdag den 21sten Maart, Woensdag den 2den April en Vrijdag den 2den Mei.

— Volgens besluit van ged. staten van den 21sten dezer, zal de visscherij gedurende dit jaar, in deze provincie gesloten zijn van Zaturdag den 1sten Maart tot en met Zondag den 25sten Mei, zonder uitzondering van eenige andere visscherij, dan die in het Reitdiep, — en voorts, dat de aalvangst (alleen echter met aalfuiken of aalkorven en niet met totebellen), alsmede het visschen met aal-raamnetten, voor sluizen gezet wordende om aal of paling te vangen, ook gedurende den verboden vischtijd zal worden toegelaten, voor zoo verre zulks niet in strijd is met het reglement op de rivieren, vaarten en kanalen enz., en met de bepalingen tegen de stremming en verhindering der geregelde afstrooming.

— Bij gelegenheid van de overdragt van het rectoraat der studentenvereeniging *Vindicat atque Polit* zal heden avond eene serenade van wege de heeren studenten worden gebragt aan de nieuw benoemde hoogleeraren, aan den tegenwoordigen en afgetreden rector magnificus van de hoogeschool alhier en aan den commissaris des Konings in deze provincie en den burgemeester dezer stad.

— Bij arrest van het provinciaal hof te Groningen van gisteren, zijn J. W. H. S. verklaard schuldig aan het wanbedrijf van eenvoudigen diefstal, en C. J. S. aan medepligtigheid aan dat wanbedrijf, en te dier zake veroordeeld ieder tot correctionele gevangenisstraf voor den tijd van twee achtereenvolgende jaren, mitsgaders in de kosten der procedure.

— Heden is door de regtbank alhier veroordeeld C. B., barbier te dezer stede, tot gevangenisstraf voor den tijd van eene maand, eene boete van acht gulden en in de kosten, wegens het moedwillig toebrengen van slagen aan eene dienstmeid. — Misbruik van sterken drank is wederom oorzaak van dit vergrijp.

Mede zijn op dienzelfden dag door de regtbank veroordeeld tot gevangenzetting ieder voor den tijd van 20 maanden en hoofdelijk in de kosten, de beide Israëlietische jongelingen H. C. en L. C., wonende te Hoogezand, wegens den door hen gepleegden diefstal bij eenen te Hoogezand woonachtigen banketbakker, reeds vroeger door ons vermeld.

Verder is op dienzelfden dag bevolen de in gijzeling stelling van P. P., wonende onder de gemeente Haren, ter zake hij als gedagvaarde getuige in eene correctionele procedure, weigerachtig was om vóór het doen zijner getuigenis, den bij de wet gevorderden eed af te leggen, zonder voor die weigering voldoende redenen te hebben opgegeven, en is deze dien ten gevolge veroordeeld, zelfs bij lijfsdwang, tot betaling van alle kosten, door de vertraging der zaak veroorzaakt, terwijl voorts de behandeling der procedure op nieuw is bepaald over acht dagen.

— Wij vernemen, dat dezer dagen op regterlijk bevel in het huis van verzekering alhier is gebragt zekere smidsknecht, wonende te dezer stede, wegens diefstal van koperen bouten, behoorende aan den scheepsbouwer M., en zulks ter gelegenheid dat hij als knecht bij bedoelden scheepsbouwer voor loon in dienst was.

— De buitengewone collecte gisteren alhier gehouden, ten voordeele der Roomsch Katholijke armen, ten einde het tekort voor de buitengewone uitgaven eenigzins te kunnen dekken, heeft opgebragt de som van *f* 508.91¼ en 4 roggenbrooden.

— Gisteren zijn ook de twee laatstelijk op den stal van P. A. HAACK, te Oldehove, afgezonderde runderen gedood, en werd bij de lijkopening, door den rijksveearts H. BILROTH de longziekte geconstateerd.

— Bij de Maandag gehoudene herstemming van een lid in den gemeenteraad te *Stedum*, is de heer H. POLMAN als zoodanig benoemd.

— Ten behoeve der gemeente *Grijpskerk* is dezer dagen, ter verbetering en opbouw van schoollokalen en schoolhuizen te Visvliet, Niezijl en Pieterzijl bij wijze van extraordinair subsidie uit 's rijks schatkist toegestaan de som van *f* 1500.

— Gisteren in den vroegen morgen ontstond er brand in de boeren-behuizing staande te *Winschoter-Zuiderveen* en bewoond door W. WAGER, met dat gevolg, dat het huis geheel is afgebrand. Door de zoo spoedig mogelijk aangebragte hulp heeft het echter mogen gelukken een groot gedeelte van den inboedel alsmede de levende have te redden. De oorzaak van den brand, in de schuur ontstaan, is tot nog toe onbekend. Het huis was tegen brandschade verzekerd.

— Bij het thans door den Koning goedgekeurde tarief voor sluis- en afvaartsgelden op de te graven Noord-Willemsvaart, is het maximum der heffingen aldus gesteld: aan ieder der drie sluizen en den boom, voor elke doorvaart: Voor elk ledig schip 1½ cent per binnenl. ton, niet ledig 3 cent, een eikenbalk 5 cent, en een greenen balk 3 cent. Voor ander hout, hetzij afzonderlijk doorgevoerd, hetzij op houten vlotten opgestapeld, 5 cent. De schippers van alle schepen, hoe ook genaamd, of tot welke dienst ook bestemd, zullen het regt van voorschutten mogen vragen en zal dit moeten worden verleend tegen betaling van dubbel sluisgeld. — Het programma voor de negotiatie zal weldra het licht zien.

Door D. Bos te Eelde is concessie aangevraagd, om, zoodra het kanaal gereed is, langs hetzelve eene jaagschuit in de vaart te mogen brengen, met het plan om des morgens van Groningen of Assen en des namiddags naar genoemde plaatsen terug te varen.

— De *Prov. Friesche Ct.*, het berigt overnemende van de bijeenkomst van afgevaardigden uit onderscheidene kamers van koophandel, die te Zwolle zal worden gehouden om maatregelen te beramen tot het verkrijgen van eenen spoorweg in de noordelijke en oostelijke provinciën des rijks, — laat daarop volgen: »Indien de overigens loffelijke bedoelingen der gemelde kamers van koophandel hunnen grond mogten hebben in de meening, dat de Friesche concessionarissen, gelijk algemeen schijnt geloofd te worden, hunne onderneming laten varen, dan schijnt het ons toe, dat die kamers haren ijver voorshands nog wel eenigzins kunnen matigen, daar wij, op goede gronden, ons verzekerd meenen te mogen houden, dat gemelde concessionarissen met onvermoeiden ijver bij voortduring werkzaam zijn tot de verwezenlijking hunner plannen" Wij gelooven niet, dat de kamers van koophandel zich hierdoor zullen laten afschrikken om te doen, wat zij in het belang van al de noordelijke provinciën verpligt zijn te doen.

— Voor de arrondissements-regtbank te Arnhem stond Zaturdag een *twaalfjarige* knaap teregt, aangeklaagd van diefstal en opligting, door welke hij zich bij eenige winkeliers aldaar enkele koperen gewigten had weten te verschaffen, met het doel om door den verkoop daarvan gelden in handen te krijgen, ten einde hiervoor sterken drank te bekomen. Het bleek bij de behandeling der zaak, dat deze knaap zich vroeger reeds aan verscheidene niet onbelangrijke diefstallen en opligtingen had schuldig gemaakt, en dan telkenmale voor het ontvreemde sterken drank aankocht, waaraan hij op zijn jeugdigen leeftijd reeds bijzonder verslaafd scheen te zijn. De regtbank heeft hem van de tegen hem ingebragte aanklagt vrijgesproken, op grond, dat hij bij een en ander zonder oordeel des onderscheids heeft gehandeld, doch niettemin, uit hoofde van zijne ongunstige antecedenten, zijne opsluiting voor den tijd van zeven jaren in een verbeterhuis gelast.

— Het Nederlandsch bijbelgenootschap levert tegenwoordig den geheelen bijbel, in roijaal 8vo, in zeer netten band met blinde stempels, vergulden rugtitel, gemarmerd op sneê, voor *f* 1.50; in prachtband, geheel leder, verguld op sneê, suprafine papier *f* 4. Mindere soorten naar evenredigheid, tot *f* 0.20 toe.

— Met den 1sten Maart worden de kantoren van den rijkstelegraaf te Schiedam, Harlingen en Zaandam, de beide laatste met beperkten diensttijd, voor de binnen- en buitenlandsche dienst geopend.

— Maakten wij onlangs melding van den buitengewoon hoogen prijs van *f* 52, waarvoor op den 28sten Januarij j.l. de boter op de markt te Sneek werd verkocht, thans wordt uit Kampen medegedeeld, dat l.l. Maandag voor de ⅛ vaten de nog hoogere prijs van *f* 27 werd besteed; eene som, die de oudste kooplieden zich niet herinneren immer daarvoor te hebben betaald.

— Aan het *Noord-Hollandsch Weekblad* wordt uit Edam het volgende geschreven:

Eene huismoeder uit den fatsoenlijken burgerstand, die sedert lang in ziekelijken toestand verkeerde en tot droefenis van allen, die haar kenden, hopeloos het graf te gemoet ging, is eensklaps beter geworden en men ziet haar weêr gezond en sterk, met alle blozende kleur door de straten loopen. Een ander feit, dat evenveel verbazing verwekt, is het voorspoedige herstel van een kind, dat reeds de doodskleur gezet had. Beide zijn, de geheele stad weet het, door de revalenta genezen.

KERKNIEUWS.

Ds. *Broens* heeft het beroep naar 's Gravenhage ook voor de tweede maal niet aangenomen.

INGEZONDEN STUKKEN.

DE VERBETERING VAN DE KANALEN IN DEZE PROVINCIE,

in verband beschouwd met de plannen vervat in de Nota's van den Heer Commissaris des Konings,

door G. A. VENEMA,

Lid van de Staten der provincie Groningen.

II.

Worden de voorstellen van den heer Commissaris des Konings uitgevoerd, dan zullen de kanalen in bruikbaarheid winnen.

Een voornaam vereischte van een goed, bruikbaar scheepvaart-kanaal is ontwijfelbaar hierin gelegen, dat zijn waterspiegel, tijdens aanhoudenden regen en langdurige droogte, weinig rijst of daalt; een waterspiegel van eene volstrekt onveranderlijke hoogte zou boven alles te verkiezen zijn, maar hij wordt nergens gevonden. Hoe minder verandering hij echter ondergaat, hoe meer vast de scheepvaart-beweging is, waardoor de streken, die er door moeten worden gevoed, of die zich daardoor van hunne producten ontdoen, ten allen tijde in staat zijn, voor denzelfden of althans minder veranderden vrachtprijs aan te voeren of af te zetten. Dat is een voordeel, dikwerf veel te gering geacht, maar dat eerst naar waarde is begrepen, toen zich de overtuiging vestigde, dat de hoofdvoorwaarde voor den bloei eener streek aanwezig is, wanneer er ten allen tijde goederen naar marktprijs kunnen worden af- en aangevoerd, in vergelijking met de ver in den omtrek liggende streken, met de minst mogelijke en altijd met ongeveer dezelfde kosten, en dat de bloei grooter en standvastiger is, naar mate het vervoer en aanvoer van des te meer zijden, en in te meer rigtingen kan plaats hebben.

Toetst men de kanalen in hèt Oldambt aan die hoofdvoorwaarde, dan komt men tot het resultaat, dat zij daaraan geenszins beantwoorden.

Voor het bewijs dier stelling is het wel te bejammeren, dat aan onze verlaten geene aanteekeningen van den dagelijkschen waterstand worden gehouden, omdat bij gemis daarvan, de toestand der kanalen meer onbekend is gebleven.

Enkele hooge en lage waterstanden worden echter geboekt, waarvan men evenwel soms met moeite de opgaven kan verkrijgen. Voor zoover ik daarover kan beschikken, zal ik een paar dier opgaven hier mededeelen.

In 1842 was het water op de Westerwoldsche Aa 1.42 el boven het peil. Het daalt er soms 0.95 el beneden; het verschil bedraagt alzoo 2.37 el.

In 1843 en 1845 was des winters tusschen het Bultster- en Beneden-Pekelderverlaat de waterstand 0.81 el boven peil, de waterstand was den 28sten Aug. 1847 0.68 el beneden peil; het verschil bedraagt 1.49 el.

Het kanaal van Zuidbroek tot het Renselverlaat volgt den waterspiegel van het punt oostwaarts van gemeld verlaat gelegen, dat tijdens den zomer steeds geopend is. In den winter wordt het echter gesloten gehouden, en de waterspiegel is er westwaarts lager dan in de Pekelder-Aa.

Op het Winschoterdiep, westwaarts van Zuidbroek, daalt het water tijdens den zomer veel minder beneden het peil af, maar het bedrag daarvan, dat vermoedelijk 0.2 el tot grens heeft, kan ik niet juist opgeven.

Wanneer men nu weet, dat de kanaalpanden tusschen Zuidbroek, het Bultster- en het Beneden-Pekelderverlaat, tijdens den zomer, bij zoodanigen lagen waterstand, slechts door schepen van ongeveer 6 palm diepgang kunnen worden bevaren, die bij zeer hoogen waterstand, aan schepen van meer dan twee el diepgang toegang verschaffen, dan is het zeker, dat onze kanalen voor den bloei en de welvaart der streken, waardoor zij loopen, in eenen allertreurigsten toestand verkeeren.

Het kanaalpand van Zuidbroek tot aan Winschoterzijl, het eenigste kanaal in deze provincie dat geenszins tot afwatering, maar alléén voor scheepvaart dient, is in den meest bedroevenden toestand. Het wordt alleen gevoed door het schutwater van het Zuidbroekster verlaat, en het Scheemder- en het Ennemaborger verlaat, waarvan het eerste op het peil van het Termunter zijlvest (dat 1.64 el beneden W. P. ligt), het andere op iets hooger peil afstroomt. Deze verlaten doen, door schutwater van dat kleine pand te nemen, dagelijks den waterspiegel dalen; wat begrijpelijk is, als men bedenkt, dat jaarlijks ongeveer 5000 schepen en 500 kip hout het Scheemder verlaat doorgaan.

Daarin zijn de redenen gelegen, waarom de waterstand soms tijdens den zomer 0.4 el beneden W. P. daalt, en dat dit zelfs in 1847 ten naasten bij 0.50 el beliep.

Men heeft wel eens voorgesteld, dit kanaal, alsmede de Pekela, door graving meer geschikt voor de scheepvaart te maken; wat inderdaad hoogst noodig is; maar dit redmiddel is, zonder het aanwenden van buitensporige uitgaven, onvoldoende, zoo als uit de volgende opgaven, waarin de ligging der zich in dit kanaalpand bevindende waterwerken is opgegeven, zal blijken.

1. De beneden-slagdorpel van het Zuidbroekster verlaat ligt 1.56 el beneden W. P.
2. De bovenvlakken der Muntendammer-, Meedener- en Eexter grondpompen zijn 1.76 beneden W. P.
3. Van de Kloosterpomp is het bovenvlak 1.26 beneden W. P.
4. De beide slagdorpels van het Klooster verlaat zijn 1.20 beneden W. P.
5. Het bovenvlak der Renselpomp is 1.23 beneden W. P.
6. De dorpels van het Rensel verlaat zijn 1.31 beneden W. P.
7. Het bovenvlak der pomp bij Hessenbril is 1.28 beneden W. P.

Neemt men nu zelfs aan, dat er geene ondiepten bestaan, dan zal, bij een' waterstand van 0.4 el beneden peil, die tijdens den zomer niet ongewoon is, de stand van water zijn als volgt:

Op den beneden-slagdorpel te Zuidbroek 1.16 el.

Op de bovenvlakken der grondpompen van Muntendam, Meeden en Eexta 1.36 el.

Van de Kloosterpomp 0.86 el.

Van de slagdorpels van 't Klooster verlaat 0.80 el.

Van de Renselpomp 0.83 el.

Van de pomp bij Hessenbril 0.88 el.

Van de dorpels van het Rensel verlaat 0.91 el.

Door graving, die evenwel volstrekt noodig is om de ondiepten weg te nemen, zal derhalve dit kanaalpand geenszins in een' toestand kunnen worden gebragt, die voor een waterweg tusschen het Oldambt en Groningen gevorderd wordt, zonder al die kunstmiddelen eene lagere ligging te geven; wat zeer groote uitgaven zou vorderen.

Algemeen heeft men daarom reeds vroeger van eene verhooging van den waterspiegel door successive voeding, door middel van het Zuidbroekster verlaat, gesproken, en het is zeker lang geleden, dat voor het eerst dit middel in ernst is voorgesteld: maar eene opvolgende voeding op die wijze voorziet slechts in een gedeeltelijk waterverlies, zonder de oorzaak van het kwaad weg te nemen. Tot het opmaken van een plan dat die oorzaak opheft, is echter niet alleen de overtuiging noodig, dat ons kanaalsysteem met al zijne kunstmiddelen gebrekkig is, maar men moet tevens weten, hoe door de bestaande waterwerken de slechte toestand der kanalen wordt veroorzaakt; wat ik met een enkel woord wil aanwijzen.

Het is ontwijfelbaar, dat verlaten het doel hebben, om den waterspiegel als bij trappen te verhoogen en alzoo om aan hooger liggende streken bevaarbare kanaalpanden te geven; en gemakkelijk kan worden aangetoond, dat, in hellende terreinen, vermeerdering van het aantal verlaten tot gevolg heeft vermindering van het verlies van schutwater. Hoe noodig dus verlaten zijn, kunnen zij echter tevens tot een tegenovergesteld resultaat leiden, door te veroorzaken, dat eenig kanaalpand onbevaarbaar wordt; dat ontwijfelbaar het geval zal zijn, wanneer het meer schutwater verliest dan ontvangt; en de daling van den waterspiegel zal dan des te aanzienlijker zijn, hoe minder oppervlakte het kanaalpand bezit. Dat het Zuidbroekster verlaat dien verderfelijken invloed op het oostwaarts daarvan gelegen kanaal uitoefent, zal geen betoog behoeven, bij de overweging, dat het Scheemder- en Ennemaborger verlaat dagelijks met gemiddeld 1.50 el verval schutwater van het kanaal nemen, dat slechts door het Zuidbroekster verlaat met gemiddeld 0.3 el verval schutwater ontvangt.

Het is derhalve zeker, dat een open stand van het Zuidbroekster verlaat, het kanaal oostwaarts van Zuidbroek tot aan de Buit, en in de Pekela, in zijn' natuurlijken toestand zal brengen; waardoor het des zomers steeds een' waterspiegel ongeveer met het W. P. overeenkomende, zal behouden. Bij zomerwater zullen derhalve, in den regel, schepen van een diepgang van 1.20 el het kanaal kunnen bevaren, zelfs zoo het Klooster verlaat niet opgeruimd wordt, daar de slagdorpels van dat verlaat dan even zoo wel onder den waterspiegel zullen liggen.

Wordt derhalve dit gedeelte van het plan, vervat in de eerste nota van den heer Commissaris des Konings, uitgevoerd, dan zullen de kanalen oostwaarts van Zuidbroek, *in den zomer steeds eenen hoogeren stand van water dan nu hebben.*

Daar is wel eens, met eenigen schijn van grond, aangevoerd, dat een onvermijdelijk gevolg hiervan zoude zijn, eene te groote daling van den waterspiegel op het kanaal van Zuidbroek naar Groningen, en dat men alzoo zou veroorzaken, het in meer bruikbaren staat brengen van het kanaal oostwaarts van Zuidbroek, en het onbruikbaar maken van het kanaal westwaarts van Zuidbroek. Het ongerijmde daarvan is gelukkig voor een wiskunstig betoog vatbaar, al missen de cijfers ook die naauwkeurigheid, die ik wel wenschelijk zou achten.

Laat ons, om dit bewijs te leveren, vooronderstellen, dat de

kanaalpanden oostwaarts van Zuidbroek tot aan het Bultster verlaat en van de Winschoterzijl tot aan het middelste verlaat te Oude Pekela eene lengte van 30,000 el, bij eene breedte op den zomer-waterspiegel van 20 el bezitten, dan geeft eene ligte berekening voor de oppervlakte dezer panden 60 bunders.

Laat ons aannemen dat het Winschoterdiep westwaarts van Zuidbroek met inbegrip van de kanalen, wijken en van het Zuidlaarder- en Foxholstermeer, eene oppervlakte heeft van 600 bunders. Ik wil deze getallen niet juist noemen, maar ik ben overtuigd, dat ik den inhoud van het kanaal oostwaarts van Zuidbroek groot genoeg, westwaarts van Zuidbroek vermoedelijk te klein heb aangenomen, om vooral geene berekening te geven, die de uitkomst in een te voordeelig daglicht plaatst. Er volgt echter uit, dat eene verhooging van den waterspiegel van het kanaal oostwaarts van Zuidbroek, ten bedrage van 4 palm, eene verlaging van waterstand van 4 Ned. duim westwaarts van Zuidbroek zou ten gevolge hebben.

Wanneer men nu aanneemt, dat het schutwater door het middelste verlaat te Wildervank, te Pekela en te Ommelanderwijk iets meer dan nu zal bedragen, dan valt het in het oog, dat de openzetting van het Zuidbroekster verlaat den waterstand oostwaarts van Zuidbroek belangrijk zal verbeteren, maar een' geheel onbeduidenden invloed op den waterstand der kanalen ten westen daarvan gelegen zal uitoefenen. Dat is een hoogst belangrijk voordeel van het plan van den heer Commissaris des Konings, dat het Oldambt zeer veel wordt gebaat, zonder eenig nadeel voor het Gorecht en voor Groningen.

Ik heb echter zelfs door hen, die mij de vorenstaande beschouwing gereedelijk toestemden, hooren beweren, dat de waterstand op het kanaalpand tusschen het Beneden-Pekelder-, het Rensel- en het Zuidbroekster verlaat des voorjaars dreigend voor de aangelegene landen zou worden, daar de kadijken zouden moeten worden verhoogd, wat toch het gevaar van doorbraak belangrijk zou vermeerderen. Zoo dit het geval was, zou inderdaad dit bezwaar, dat men door verbreeding der kadijken echter wel kon te boven komen, niet geheel weggeredeneerd kunnen worden. De kadijken langs het kanaal oostwaarts van Zuidbroek zijn thans 0.7 el boven W. P., en daar de waterstand in het voorjaar van 1855 westwaarts van Zuidbroek 1.15 el het W. P. heeft overschreden, zouden de kadijken 0.9 of 1.0 el moeten worden verhoogd om steeds 0.4 of 0.5 el droogen dijk te hebben.

Men vergeet echter bij het opnoemen van dit bezwaar, dat de afvoer en loozing van het water dat nu de Spilsluizen doorgaat, aan het Damsterdiep en de te Delfzijl te leggen kapitale sluis van eene afmeting die aan Groningens zeehandel beantwoordt, wordt toegevoegd, en alhoewel het Reitdiep in den regel geen water van het Winschoterdiep zal moeten ontvangen, om redenen die wij later zullen opgeven, zou men toch kunnen en moeten bepalen, dat de te leggen tusschensluis te Wetsinge, wanneer het water op het Winschoterdiep 0.2 el het W. P. overschreed, geopend zou moeten worden om dienstbaar te zijn tot afvoer van het water van het Winschoterdiep; maar in geen geval zou die afstrooming langer moeten plaats hebben dan tot de opzetting van het benedenpand van 0.5 of 0.6 el boven zijn peil.

Op ongeveer deze wijze is ook in de tweede nota het middel ter voorkoming van hooge waterstanden aangewezen.

Ik geloof echter wel, dat het voorzigtig is om het Bultster verlaat met keerdeuren te voorzien. Tegenwoordig opent het zich soms bij hooge waterstanden en het water wordt nu en dan zelfs tot het middelste Pekelder verlaat opgezet. Het laat zich wel vermoeden dat die hooge standen zullen ophouden, wanneer bij eventuële bedijking van een gedeelte van den Dollard, de Statenzijl verder naar buiten wordt gebragt, maar er kunnen nog eenige jaren verloopen, eer de moeijelijkheden die zich opzigtelijk de bedijking voordoen, uit den weg zijn geruimd. Tevens zou het in het belang van Westerwolde en Bellingewolde en tevens wel regtvaardig zijn, zoolang de Statenzijl niet naar buiten verlegd is, om te bepalen, dat bij eenen bepaalden hoogen waterstand der Westerwoldsche Aa, het water daar boven naar Delfzijl zou worden afgevoerd, waarvoor de sluis aldaar genoegzame ruimte moet bezitten, daar het mogelijk voor de toekomst wenschelijk is haar 12 el doorvaartswijdte te geven.

Ik voor mij geloof, dat men zoodoende op geen hoogere waterstanden dan van 0.3 palm boven W. P. behoeft te rekenen, en ik roep gaarne het oordeel van deskundigen in, of ik mij ook aan eene tegeringschatting schuldig maak.

Worden mijne beschouwingen, bij een grondig onderzoek der zaak, niet verworpen, dan zal de waterspiegel zich slechts in zijne uiterste grenzen voor 0.5 el bewegen. Men voorkomt oostwaarts van Zuidbroek eene te groote daling — op het geheele kanaal eene groote rijzing van het water. Het kanaal kan in ieder jaargetijde door schepen van ongeveer denzelfden diepgang worden bevaren; in bruikbaarheid zal het belangrijk winnen, — en de bloei der welige landstreken die het doorsnijdt, zal er ontwijfelbaar door worden verhoogd.

Dat zijn slechts de gedeeltelijke voordeelen, die eene uitvoering van de plannen vervat in de nota's van den heer Commissaris des Konings, aan de provincie zullen schenken, zoo als later zal blijken.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

KONSTANTINOPEL, 18 Februarij.

Heden is op eene plegtige wijze de hattischeriff afgekondigd nopens de emancipatie der Christen-onderdanen van de Porte.

KOPPENHAGE, 28 Februarij.

De ministers van Denemarken, aangeklaagd wegens hoogverraad, zijn door het oppergeregtshof in de zitting van gisteren vrijgesproken.

(Deze uitspraak, die reeds voorzien werd, heeft alzoo niet beantwoord aan dien reusachtigen omvang, die in de acte van beschuldiging daaraan werd gegeven.)

PARIJS, 28 Februarij.

Omtrent het vredeswerk alhier valt geen nieuws te melden. Rente 3 per cents 72.80.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 28 *Februarij*.

NEDERLAND Werk. Schuld .... à 2½ pCt. 63$\frac{1}{16}$.
Dito Dito .... » 3 » 75¼.
Dito Dito .... » 4 » 92⅞.
OOSTENRIJK Metalliek .... » 5 » 77⅛.
Dito 1851 en 1852 .... » 2½ » 39½.
Dito Nieuwe Litt. B .... » 5 » 83¼.
Dito Nation. Metall. .... » 5 » 78⅛.
SPANJE Onb. Stukken .... » 1¼ » 23⅝.
Dito Binnenl. .... » 3 » 38$\frac{1}{16}$.
PORTUGAL .... » 3 » 43⅞.
RUSLAND Oblig. *Hope* 1798 en 1816 .... » 5 » 101½.
Dito Dito 1828 en 1829 .... » 5 » 101.
Dito bij *Hope* .... » 4 » 80⅞.
Dito bij *Stieglitz* .... » 4 » 80¼.
Nieuwe Leening van 1855 bij *Stieglitz* .. » 5 » 89⅜.

LONDEN, 28 *Februarij*. Consols 91⅛.

WEENEN, 28 *Februarij*. Metalliek 5 pCt. *f* 84. Nat. Leening *f* 84½. Wissel op Londen *f* 10.08. Zilver —.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTTRDAM 23 Febr., *Larsen* Johanna, Libau; *Engelsman* Christ., Memel; — 24 *Meijer* Maria, Monnickendam; — 25 *Deterding* Ystroom, Batavia; *de Groot* Engelina Jacoba, Rott.; *Nijman* Margaretha Hermanna, Dordrecht.
TEXEL 24 Febr., *Pluym* Stad Almelo, Dundee; — 25 *Vierow* Theodora Josiena, Curaçao; *Menses* Maria, Galatz; *de Jonge* Stad Enschedé, Leven; — 26 *Harmsen qq.* Louisa Christina, Suriname.
HELVOET 25 Febr., *v. d. Weijden* Kleinkinderen, Galatz; *Mouthaan* Nieuwe Rott. Gaz-Fabriek, Newc.
BRIELLE 24 Febr., *Peper* Fennechiena, Halte.
VLISSINGEN 23 Febr., *Engelbrethsen* Betty, Seville; — 24 *Giezen* Diana, v. Galatz n. Havre.
TRIEST 18 Febr., *Heins* Fortuna, Konst.; — 19 *Walthekker* Sophia Klasina, Liverpool, en niet vertrokken zoo als in ons vorig nommer gemeld.
NAPELS 25 Febr., *Lackrooy* Christina Alida, Amst.
LIVORNO 14 Febr., *Muller* Harmina, Civita Vecchia.
LISSABON 12 Febr., *Bossinga* Ceres, Amst.
BORDEAUX 22 Febr., *Lovius* Trekvogel, Amst.
St. VALERY, s. S. 16 Febr., *Meijer* Courier, Rott.
CARDIFF 26 Febr., *Viëtor* Antoinette Seraphine, Amst.
GENT 22 Febr., *Voordewind* Hillegonda, Hamburg.
PLYMOUTH 22 Febr., *Visser* Eliza, v. Suriname n. Amst.
PENTOWAN 21 Feb., *Woudstra* Jonge Kerst, Plymouth.
LIVERPOOL 25 Febr., *Hofker* Zaanstroom, Amst., alles wel aan boord.
HAMBURG 23 Febr., *Mulder* Marchina Catharina, Amst.
CUXHAVEN 24 Febr., *Glim* Willemtina, v. Newc. n. Flensburg.
BREMERHAVEN 23 Febr., *Kuiper* Twee Gebroeders, Amst.

Vertrokken.

AMSTERDAM 23 Febr., *Groenewoud* Susanna, Suriname; — 25 *Koning* Johanna Marchina, Grimsby; *Mulder* Margaretha, Emden.
TEXEL 25 Febr., *de Jonge* Egbertus, Koppenhage; *Koster* Argo, v. Bordeaux n. Hamburg.
MESSINA 10 Febr., *Vink* Voorwaarts, Vlaardingen.
KINGSTOWN 21 Febr., *Schoemaker* Meta Harmina, Madera.

Zeilklaar.

NORTH SHIELDS 22 Febr., *Munneke* Baudina, Harlingen.

In lading.

GENUA 21 Febr., *Brouwer* Onrust, Antwerpen.
LONDEN 22 Febr., *van Megchelen* Eduard Marie, Adelaide; *van der Veen* Maria Janna Jacoba Barendina, Amst.

GRONINGEN, 28 Febr. Gearriveerd het nieuw gebouwd schoonerschip Anne Willem, kapit. *G. J. Bakker*, van Veendam, groot 100 last, gebouwd op de werf van *I. A. Hooites*, te Hoogezand, en Tjetska, kapit. *A. H. Doewes*, van Veendam, groot 120 last, gebouwd op de werf van *W. C. Wildervank*, te Hoogezand.

ZOUTKAMP, 27 Febr. Zeilklaar *van Sluis* Annegina en *Kwint* Jantina, Londen.

De jaarletter voor de branding der schepen en vaartuigen, bij de meting derzelve voor het regt van patent, in het dienstjaar 1856/57, zal zijn de letter X.

AMSTERDAM, 26 Febr. Het schip Maria Catharina, kapit. *K. Poelr* van Triest naar Rotterdam, bij Brindici gestrand, is weder af- en aldaa, binnengebragt.

HELSINGÖR, 20 Febr. De gisteren in het ijs vastgeraakte kof Jantina, kapit. *Sikkens qq.*, is met behulp der strandbewoners in het vrije water gekomen en heden hier in de haven gekomen, daar de pompen onklaar zijn.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

21 Febr. *Knol*, Catharina, v. Dantzig n. Amst., m. tarwe.
23 — *de Boer Sap*, Zwaantina Thelina, v. Memel n. Amst., m. lijnz.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

LONDEN 25 Febr., *Lever* Hendrika en *Kuipers* Vr. Maria, Harl.; *Lukje* de Vrede en *Vlas* Marianne, Gron.
Bij DOUVRES 24 Febr., *Willenbrink* Maria Magdalena, v. Rott. n. Newyork.
QUEENSTOWN 23 Febr., *Meijer* Zeevaart, Suriname.
NORTH SHIELDS 23 Febr., *Smit* Freerk Jan, Harl.
Bij CHARLESTON 8 Febr., *Keus* Bengalen, Boston.
NEW-ORLEANS 30 Jan., *Helmers* Maryland, Amst.

Vertrokken.

RAMSGATE 23 Febr., *Upmeijer* Alberdina. Hamburg.
PORTSMOUTH 23 Febr., *Stuit* Geerdina, Antw.
FALMOUTH 22 Febr., *Meppelder* Hendr. Bartina, Triest.
ROYAN 20 Febr., *Bakker* Vr. Geertje, Amst.
MALTA 15 Febr., *Noordhoek* Fortuna, Lissabon; *den Breems* Trekvogel, Messina.

Zeilklaar.

LONDEN 22 Febr., *Duindam* Egmond aan Zee, Alkmaar.
NEWCASTLE 23 Febr., *van Duffelen* Oceaan, Malaga.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 22sten tot en met den 28sten Februarij 1856 zijn te *Groningen* geboren 12 zoons en 12 dochters; gehuwd 4 paren; overleden 12 ouden en 4 jongen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

ROTTERDAM, 25 *Februarij*. Tarwe: Zeeuwsche, Vlaams. en Overm. ruim aangevoerd en tot 40 tot 50 cents lager niet geheel opgeruimd; goede en puike Nieuwe *f* 14 a *f* 15; mindere *f* 12,25 a *f* 13,75; jarige *f* 14,50 a *f* 16,50; Poolsche en Roode tot vorige prijzen weinig begeerd; 160 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 500, *f* 510; 161 ℔ dito *f* 520; 154 ℔ bonte Poolsche *f* 535; 154 ℔ jar. witbonte dito *f* 610; 154 ℔ witte Koningsb. *f* 600; 160 ℔ Bovenl. *f* 450. — Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams. prijshoudend, *f* 9,50 a *f* 10,75; voorts 146, 147 ℔ Bovenl. *f* 330; 146 ℔ Galatz *f* 355. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter *f* 6,20 a *f* 7,20; dito Zomer 10 a 20 c. lager, *f* 4,80 a *f* 5,90; voorts 134 ℔ Engels. *f* 255 — Haver 20 c. lager; Zeeuws. en Inl. Korte *f* 3,40 a *f* 4,40; dito Lange *f* 2,40 a *f* 3,50. — Boekweit *f* 15 hooger, op 142 ℔: Noordbrab. *f* 270, *f* 275; Stichtsche *f* 273; Groninger Zand *f* 250, *f* 258, *f* 260. — Erwten 25 c. hooger: Zeeuws. Groene *f* 7,75 a *f* 9; groote dito *f* 8,75 a *f* 11. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte *f* 9 a *f* 13; dito Bruine *f* 8,50 a *f* 11,50; dito Paardenboonen, 10 c. lager, *f* 5,70 a *f* 7. — Koolzaad zonder handel. — Kanariezaad: 25 c. hooger, *f* 9,75 a *f* 11,25.

Van den 26sten. Tarwe: 160 ℔ Hoogl. Kleefsche *f* 500. — Rogge: 142 ℔ Libau *f* 345; 148 ℔ Mecklenb. *f* 360; 148 ℔ Galatz *f* 350. — Boekweit: Oostvriesche Veen *f* 248.

AMSTERDAM, 27 *Febr.* Van Tarwe alleen bij kleinigheden verkocht: 129 ℔ witb. Pools. *f* 625; 123 ℔ blaauwp. Vries. *f* 365. — Inl. Rogge lager afgegeven, Buitenl. zonder handel; 118 ℔ nieuwe Inl. *f* 295; 144 ℔ dito *f* 305. — Boekweit onveranderd; 122 ℔ Holst. *f* 264.

Koolzaad op het voorjaar ½ p. vl., op het najaar 1 p vl. hooger, op 9 vat dadelijk 97½ p. vl.; April 98 p. vl.; Oct. 75 p. vl.; Nov. 75½ p. vl. — Lijnzaad flaauw, 111, 112 ℔ Libau *f* 355. — Raapolie dadelijk ruim prijshoudend, op levering williger; op 6/w. *f* 53; vlieg. *f* 51,50; Mei *f* 48,75 a *f* 49 a *f* 48,75 a *f* 49; Sept., Oct., en Nov. Dec. *f* 41,75 a *f* 42. — Lijnolie merkelijk hooger betaald; op 6/w. *f* 38,25; vlieg. *f* 37; Maart *f* 36,75 a *f* 37,50; April *f* 36,75 a *f* 37,25; Mei *f* 36,50 a *f* 37,25 a *f* 36,75. — Hennepolie op 6/w. *f* 47,25; vlieg. *f* 46.

LONDEN, 25 *Febr.* Van inl. Tarwe was heden eene matige hoeveelheid ter markt, en daar de houders de prijzen van l.l. Maandag niet konden bedingen, bleef een groot gedeelte onverkocht. De omzet in vreemde was zeer onbeduidend en de notering nominaal. Gerst is goed gevraagd tot de uiterste prijzen der vorige week. Boonen en Erwten lusteloos. Haver iets lager.

Van den 27sten. Granen iets lager; markt zeer flaauw gestemd.

VEEMARKTEN.

LONDEN, 25 *Febr.* De veemarkt was wederom iets vaster, geldende puike ossen 4 sh. 10 p. a 5 sh. per 8 pond.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 27 *Februarij*.

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 63¼; Dito Dito 3 pCt. 75¼; Dito Dito 4 pCt. 92⅞. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 77$\frac{1}{16}$; Dito Nationale 5 pCt. 78$\frac{5}{16}$; Dito bet. Amsterdam 5 pCt. 83$\frac{7}{16}$; Dito 2½ pCt 39⅝. — RUSLAND, Oblig. bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 101¼; Dito 1828 en 1829 5 pCt. 101; Dito bij *Hope* 4 pCt. 80¾; Nieuwe Russ. Leening 89⅜. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 23$\frac{13}{16}$; Dito Dito 3 pCt. 43¼; Dito Binnenl. 6 m. 3 pCt. 38$\frac{5}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 43⅞.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

D. A. FRANSSENS
met
J. Y. HAACK.

OLDEHOVE, 25 Februarij 1856.

*** Heden beviel van eene DOCHTER J. J. BRANTS, geliefde Echtgenoot van

M. P. MEDEMA.

SAUWERD, 25 Februarij 1856.

*** Bevallen van eene DOCHTER A. J. SLIJPKENS, Echtgenoot van

H. JONXIS,
Chirurgijn.

GRONINGEN, 26 Februarij 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van een ZOON M. B. VAN HOLTHE, geliefde Echtgenoot van

W. A. ENSCHEDÉ.

GRONINGEN, 26 Februarij 1856.

*** HARLINGEN, 26 Februarij 1856. Bevallen van eene *DOCHTER* Vrouwe M. C. TRIP—BLOK.

*** Bevallen van eene DOCHTER ZWAANTJE ERENST, geliefde Echtgenoot van

E. J. DE MAAR,
Vleeschhouwer.

GRONINGEN, 27 Februarij 1856.

*** Heden beviel van eenen welgeschapen ZOON T. D. WIJK, geliefde Echtgenoot van

J. MULLER.

GRONINGEN, 27 Februarij 1856.

*** Tot mijne bittere droefheid overleed heden avond, zacht en kalm, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot T. SCHOLTENS, in den gezegenden ouderdom van ruim 84 jaren.

Zij was mij ruim 59 jaren eene getrouwe en zorgdragende gezellin des levens.

Ofschoon dankbaar voor dezen zeldzamen en onwaardeerbaren zegen, treft mij, op mijne hooge jaren, deze slag zeer zwaar.

OUDE PEKELA, 19 Februarij 1856.

P. J. HUISINGA.

*** Op den 23sten dezer overleed te *Leeuwaarden*, op ruim eenendertigjarigen leeftijd, de Hoog-Wel-Geboren Heer Mr. BERNHARD WALRAAD VAN WELDEREN Baron RENGERS, geliefde Echtgenoot van

S. A. B. VAN WELDEREN RENGERS—BUMA.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot bittere droefheid van mij, haren Vader en wederzijdsche Broeders en Zusters, in den ouderdom van ruim 40 jaren, mijne geliefde Echtgenoot KNELSKE GROENVELD; bijna 18 jaren mogt ik door den echt met haar verbonden zijn, mij nalatende 6 Kinderen, waarvan het jongste slechts 14 dagen oud. Allen, die de Overledene gekend hebben, zullen met mij beseffen, wat ik en mijne Kinderen in haar verliezen.

HORENSCHE DIJK, onder *Groningen*, 26 Februarij 1856.

L. H. VAN HEMMEN.

*** Onze brave Vader en Behuwdvader, HENDRIK HARMANNUS SMIT, verwisselde heden het tijdelijke met het eeuwige leven, in den gezegenden ouderdom van 86 jaren en 7 dagen. Wij hopen dat zijn einde zalig moge zijn.

SCHARMER, 26 Februarij 1856.

G. A. HEITBRINK.
J. B. VROOM.

*** Heden avond werd mijn hart diep gewond, door het overlijden van mijn' veel geliefden Echtgenoot E. H. EVERTS, na eene kortstondige ongesteldheid van slechts zeven dagen.

Hij bereikte den ouderdom van bijna 75 jaren, waarvan ik bijna 43 jaren met hem door den band des huwelijks mogt vereenigd zijn.

Treurende staar ik met onzen eenigen Zoon, aangehuwde Dochter en verdere Betrekkingen den Overledene na.

BEERTA, 26 Februarij 1856.

T. F. HOUWEN,
Wed. E. H. EVERTS.

*** Heden overleed, na eene ziekte van vier maanden, onze geliefde Dochter; GESINA ELLEGONDA DE SITTER, in den jeugdigen leeftijd van ruim 24 jaren.

WINSCHOTEN, 27 Februarij 1856.

Mr. R. DE SITTER.
A. E. DE SITTER—KEISER.

*** De Boekhandelaar **H. R. ROELFSEMA** heeft verzonden:

de 3de Aflevering van

SEBASTOPOL;

Geschiedk. Roman uit den tegenw. tijd, door

Sir *JOHN RETCLIFFE.*

De uitgave van dit zeer interessante Werk wordt geregeld voortgezet.

Wie wil niet gaarne een' fatsoenlijken Brief leeren schrijven?

„**Aan den stijl herkent men den man,**" zeide een groot geleerde, en hij had wel gelijk. Die geen goeden Brief kan schrijven, kan geen aanspraak maken op den naam van fatsoenlijk man; al wie die kunst leeren wil, bestede slechts *één' Gulden*, en koope het

VOLLEDIG BRIEVENBOEK VAN CLAUDIUS,

waarin hij alle mogelijke voorschriften van BRIEVEN en REGELS omtrent het **BRIEFSCHRIJVEN** zal aantreffen.

Het is pas uitgegeven en bij **H. C. A. CAMPAGNE**, te *Tiel*, en verder in alle Boekwinkels te bekomen.

Bij mijn Exploit van den 27sten Februarij 1856, is **MEERTEN DE JONG**, Tjalkschipper, wiens verblijfplaats, sedert zijn vertrek van *Groningen*, onbekend is, aangemaand, om binnen of met **twee maanden** aan den ONTVANGER der REGISTRATIE der GEREGTELIJKE ACTEN te *Groningen* te **voldoen de BOETE en KOSTEN**, hem opgelegd bij Vonnis van den KANTONREGTER te *Groningen* van den 13den October 1855, met aanzegging, dat, bij gebreke van dien, de opgelegde **boete** zal worden vervangen door eene **gevangenisstraf** van **één dag.**

D. G. FRITS, *Deurw.*

DIENST VOOR DE STOOMBOOT

Kronprinz von Hannover,

van *LEER* en *EMDEN* naar *DELFZIJL, v. v.*, in verbinding met de **STOOMBOOT** *Fivel*, van *DELFZIJL* en *APPINGEDAM* naar *GRONINGEN, v. v.*, aanvangende den 3den Maart e.k.

Van *LEER* naar *EMDEN* voormiddags 8 uur.
» *EMDEN* naar *DELFZIJL* voormiddags 11 uur.
» *DELFZIJL* naar *EMDEN* namiddags 1½ uur.
» *EMDEN* naar *LEER* namiddags 3½ uur.
» *DELFZIJL* naar *GRONINGEN* voormidd. 5 uur.
» *GRONINGEN* naar *DELFZIJL* voormidd. 9 uur.
» *DELFZIJL* naar *GRONINGEN* namidd. 1 uur.
» *GRONINGEN* naar *DELFZIJL* namidd. 4½ uur.

NB. Indien de Boot buiten de Sluis te *Emden* blijft liggen, zal dezelve ¼ uur later afvaren, en alsdan voor het Vervoer der Goederen worden gezorgd.

De **STATIONS** der STOOMBOOT *Fivel* zullen voortaan zijn: *APPINGEDAM, EKWERDER-KLAP, LOPPERSUMMER-KLAP, WINNEWEER, TEN POST, KAAKHEEM en GARMERWOLDER-KLAP*; de andere Stations zijn vervallen.

K. HAZENHOEK, *Agent der Leer- en Delfzijler Stoomboot-Maatschappij.* | H. S. EIKEMA, *Directeur.*

*** Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ** en **W. LAMAN TRIP**, Notarissen te *Groningen*, zal, ten verzoeke van hunne PRINCIPALEN, op ZATURDAG den 1sten Maart 1856, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van den Kastelein H. J. BAKKER, te *Marum*, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Een aanzienlijke **WIND-KORENMOLEN**, van Steen gebouwd, get. no. 99, benevens eene daarbij staande **BEHUIZING** en **SCHUUR**, zijnde eene *BAKKERIJ*, met BIJGEBOUWEN en AANHOORIGHEDEN, get. no. 28, met ERF, TUIN, LAND en GROND, te zamen groot ongeveer 72 R., met het REGT om jaarlijks TURF te mogen GRAVEN in het VEEN te *Marum*.

II. Ongeveer 75 R. LAND.
III. Ongeveer 70 R. LAND.
IV. Ongeveer 60 R. LAND.
V. Ongeveer 95 R. LAND.
VI. Eene BANK met 6 ZITPLAATSEN voor MANNEN; en
VII. Eene DITO met 6 DITO voor VROUWEN, beide in de KERK te *MARUM*.

Alles staande en gelegen te *Marum*, en toebehoorende aan G. J. VERMEULEN en Vrouw G. MELISSEN.

Mr. C. DE RANITZ en
Mr. W. LAMAN TRIP,
Notarissen.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 13den Maart 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein D. BOLT, buiten de Steentilpoort te *Groningen* voor *één Saizoen* publiek worden verhuurd, de navolgende **LANDERIJEN**, gelegen buiten de Steentilpoort te *Groningen*, als: Ongeveer 6 B. uitmuntend GROENLAND, in 3 Stukken, aan de Stadsgracht, en ongeveer 5 B. best GROENLAND, in 3 Stukken, aan het Zaagmuldersweg, toebehoorende aan den Heer G. VAN BOLHUIS LIEFTINCK; — ongeveer 7 B. best GROENLAND, aan het Damsterdiep, toebehoorende aan Mejuffrouw de Wedw. J. R. TIJL, en ongeveer 9 B. best GROENLAND, in 4 Stukken, mede aldaar, toebehoorende aan den Heer K. MAATHUIS; alles in Perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als het Topgras en de Naweide ieder afzonderlijk; — **voorts nog:** Het TOPGRAS van ongeveer 2 B. LAND, gelegen aan den Stadsweg bij *Ooster-Hoogebrug*, toebehoorende aan den Heer R. T. DE COCK.

Woensdag den 5den Maart 1856,

des voormiddags te elf uur, zal er, buiten de Apoort, nabij den eersten Rolpaal, onder *Groningen*, publiek worden verkocht: Eene partij **ESSCHEN-, IJPEREN, KERSEBOOMEN-** en **WILGENHOUT**, van diverse dikte, voor alle Werk.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

LANDVERHURING.

Op ZATURDAG den 1sten Maart e.k., des avonds te 5 uur, ten Huize van J. H. SCHIPPER, te *Aduard*, van p. m. 25 Bunders, om te Hooijen en te Weiden, gelegen onder *Leegkerk*, toebehoorende aan J. F. ZANTINGA, Landbouwer aldaar.

Mr. H. GUICHART ABRESCH, *Notaris.*

*** Mr. **P. BRONGERS**, Notaris te *Mensingeweer*, zal, op MAANDAG den 3den Maart 1856, des namiddags te drie uur, ten Huize van den Kastelein JACOB SIMONS JELTES, te *Houwerzijl*, publiek te koop presenteren:

I. Een' solieden **ROGGE-** en **PELMOLEN** met ARBEIDERSWONING en de BEKLEMMING van het HEEM, sullende tot huur doen *f* 5—00.

II. Den EIGENDOM van no. 1.

III. Eene ruime **BEHUIZING**, zijnde eene van oudsher neringrijke *BAKKERIJ*, met daarbij staande HUT, en de BEKLEMMING van het HEEM, grooten TUIN en APPELHOF, tot huur doende *f* 10—00.

IV. De BEKLEMMING van twee Bunders GROEN- en BOUWLAND, tot huur doende *f* 24—00. Alles staande en gelegen te *Houwerzijl* en toebehoorende aan de Weduwe en Erfgenamen van HENDERICUS POT.

NB. Over Perceel één kan *f* 2000 en over Perceel drie *f* 3000 beleend blijven naar 4½ Percent.

P. BRONGERS.

*** Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, gedenkt, op DINGSDAG den 4den Maart 1856, des avonds te 5 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Adorp*, publiek, voor den tijd van één Saizoen, bij Perceelen, te verhuren:

Ongeveer 12½ Bunder best OUD GROEN- en BOUWLAND, met eenigen TUINGROND, gelegen te *Adorp* en behoorende bij de KOSTERIJ aldaar.

Mr. H. VAN BOLHUIS.

HOUTZAAGMOLEN,

HEEREN HUIZEN, SCHUREN,

ENZ., te SNEEK.

De Notaris **A. HAAGSMA**, te *Sneek*, zal, ten verzoeke van Mr. B. S. STIENSTRA, Procureur aldaar, publiek verkoopen:

Eenen in volle werking zijnde hechten en wèl onderhouden **HOUTZAAGMOLEN** (BOVENKRUIJER), met drie KNECHTSWONINGEN, ERF en KOLK c. a., aan het Vaarwater *de Geeuw*, Noordzijde, te *Sneek*, groot 38 Roeden, 90 Ellen; te aanvaarden den 12den Mei 1856.

Voorts:

Eene kapitale, wèlbetimmerde **HEEREN HUIZING** met TUIN en ERF; te aanvaarden den 12den Mei 1857; — eene dito **HEEREN HUIZING** en ERF, 2 groote HOUTSCHUREN en eene KNECHTSWONING, den 12den Mei 1856, — en een KANTOOR, den 12den Mei 1857 te aanvaarden; alles mede aan *de Geeuw*, Noordzijde, te *Sneek*. Zijnde inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP.**

De provisionele Veiling zal zijn WOENSDAG den 5den Maart e.k., in de CONCERTZAAL te *Sneek*, en de finale Toewijzing den 26sten Maart e.k., in het Logement *de Wijnberg* aldaar, telkens des avonds te 7 uur.

*** De Notaris **C. H. BEEKHUIS**, te *Buitenpost*, zal, op WOENSDAG den 5den Maart 1856, 's namiddags te 4 uur, ten Huize van W. HOEKSTRA, Kastelein te *Kollum*, publiek presenteren te verkoopen:

Een' in volle werking zijnde **KOREN-, PEL- en HOUTMOLEN**, „**de Duif**" genoemd, met WONING, ERF en TUIN, benevens ongeveer 1 B., 30 R. BOUWLAND; alles staande en gelegen aan de Westzijde van den Trekweg ten Zuiden van en bij *Kollum*; bij JAN JACOBS FORMSMA in eigen gebruik; de Molen op den 12den Mei 1856 en het Land dadelijk te aanvaarden.

*** Dezelfde **NOTARIS** zal, op tijd en plaats voormeld, krachtens art. 1223 B. W., presenteren te verkoopen:

Eene voor weinige jaren nieuwgebouwde, zeer geschikte **WINKELHUIZING**, met ERF en TUIN, aan de Voorstraat te *Kollum*, bij HENDRIK BONNES MEERSMA in eigen gebruik; den 12den Mei 1856 te aanvaarden.

VERKOOP EENER

HERBERG en BAKKERIJ c.a.,

te VEENWOUDEN.

De Notaris **W. VAN RIEZEN**, te *Dantumawoude*, zal, ten verzoeke van den Heer R. BLOEMBERGEN SANTÉE, te *Leeuwarden*, op ZATURDAGEN den 23sten Februarij 1856 **provisioneel**, en den 8sten Maart daaraanvolgende **finaal**, telkens des namiddags te 4 uur, in na te melden Herberg, presenteren te verkoopen:

Eene sedert kort geheel vernieuwde en veel vergrootte **HUIZING**, waarin gedurende eene reeks van jaren met goed succes eene *HERBERG* en *BAKKERIJ* wordt uitgeoefend, met derzelver SCHUUR en STALLING, groote DOORREED, TUIN en ERF, zeer gunstig staande en gelegen aan den Kunstweg in de buurt te *Veenwouden*, groot volgens kadaster 14 Roeden, 70 Ellen.

In eigen gebruik bij RIENK GJALTS KUIPERS en den 13den Mei 1856 te aanvaarden.

*** Mr. **H. GUICHART ABRESCH**, Notaris te *Zuidhorn*, zal, op ZATURDAG den 8sten Maart e.k., des avonds te 5 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. SCHIPPER, te *Aduard*, publiek verkoopen:

I. Het REGT DER VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 3 B., 48 R., 40 Ell. **uitmuntend GROENLAND**, gelegen onder de *Hoogemeeden*, vaste huur *f* 50—00.

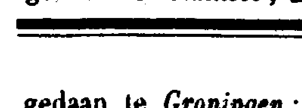
II. Het REGT DER VASTE, ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 2 B., 16 R. **uitmuntend GROENLAND**, gelegen onder *Aduard*, vaste huur *f* 30—00.

III. Het REGT DER VASTE, ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van p. m. 2 Bunders **uitmuntend GROENLAND**, gelegen onder *Aduard*, vaste huur *f* 16—00.

Alles toebehoorende aan de Weduwe en Kinderen wijlen DOUWE JANS POLL.

Mr. H. GUICHART ABRESCH, *Nots.*

*** Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke van de Kinderen van wijlen H. S. GAAIKEMA, in leven Landbouwer onder *Oldehove*, op DONDERDAG den 13den Maart 1856, des namiddags te 4 uur, ten Huize van de Weduwe VOGELZANG, op den *Ham*, voor den tijd van één jaar, bij perceelen te verhuren:

56 Bunders best **GROEN-** en **BOUWLAND**, als: 4 B., 50 R. bezaaid met KOOLZAAD, 4 Bunders bezaaid met TARWE, 3 B., 75 R. bezaaid met GERST, 9 Bunders om te Bouwen, en 35 Bunders om te Hooijen en Weiden, gelegen onder *Oldehove*, *Aduard* en *Ezinge*.

*** Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, op VRIJDAG den 7den Maart 1856, des namiddags te twee uur, ten Huize JOH. DIRKS VAN DER WERF, te *Grijpskerk*, publiek, op Boelgoeds-conditiën te verkoopen:

Diverse HUISMEUBELS, alsmede 7 Tonnen LIJNZAAD, eene partij KLAVERZAAD, eene partij WOL, eene CHAIS, BOOT, enz.

Voorts des avonds 6 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Grijpskerk*, publiek, voor den tijd van een jaar te verhuren:

Eene aanzienlijke BEHUIZING, no. 17 A, voorzien met ruime GRAANZOLDERS, staande aan de Straat te *Grijpskerk*, — toebehoorende aan genoemden JOH. D. VAN DER WERF.

VEENVERKOOPING.

Mr. **H. P. WICHERS**, Notaris te *Leek*, gedenkt, ten verzoeke van Heeren PREDIKANT en KERKVOOGDEN van *Noordwijk*, op MAANDAG den 10den Maart eerstk., bij HASPER, aan den Balkweg, **voorloopig**, en op MAANDAG den 17den Maart seq. bij BRANDSMA, telkens des voormiddags te 11 uur, te verkoopen:

I. Min of meer 1 B., 75 R. KLIENGROND, zonder Onder- of Bovengrond, zijnde het Zuider gedeelte van de Verlaatskamp.

II. Min of meer 1 B., 75 R. DITO DITO, zijnde het Noorder gedeelte daarvan.

III. Min of meer 1 B., 68 R. DITO DITO, zijnde de zoogenaamde Leijen, ten Noorden perceel II.

IV. Min of meer 2 B., 10 R. DITO DITO, zijnde het Oude Veen, ten Noorden perceel III. — Alles gelegen te *Lucaswolde*, aan het Dwarsdiep.

Verkooping

van eene groote partij **GEKAPTE DENNEN**, waaronder vele geschikt tot **Spanten, enz.**, op ZATURDAG den 15den Maart, op de *Poll*, te *Noordlaren*, op 6 maanden Crediet; om de veelheid der Perceelen, des morgens te 10 uur te beginnen.

J. C. VAN HASSELT.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven wijlen den oud-Ontvanger J. ROELOFS, op MAANDAG den 17den Maart 1856, des avonds te zes uur, ten Huize van den Logementhouder W. K. NIEBORG, te *Finsterwold*, publiek te verkoopen:

I. Eene **BEHUIZING** en **SCHUUR**, **ERF** en **TUIN**, staande en gelegen nabij de Kerk te *Finsterwold*, met de daarnevens gelegen Laan, door den Erflater bewoond en gebruikt, zullende jaarlijks tot vaste huur doen *f* 15—00.

II. Den EIGENDOM van dien.

III. Zes Stukken GROEN- en BOUWLAND, onmiddellijk achter perceel één gelegen, te zamen groot 4 Bunders, 67 Roeden, 70 Ellen, in zes Perceelen, in beklemming en eigendom van verschillende grootte; — alles breeder omschreven in de Conditiën van Verkoop, die acht dagen bevorens ter lezing zullen liggen ten Verkoophuize, alsmede ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

De op den 3den Maart 1856 in het GEMEENTEHUIS te *Middelstum* geannonceerde Verkoop van eenig **GROENLAND**, om *EWSUM* gelegen, zal **geen voortgang hebben.**

Mr. A. J. VAN ROIJEN, *Notaris.*

TE HUUR:

Eene nette **BEHUIZING** en **TUIN**, met twee WOONKAMERS, OPKAMER, KELDER ENZ., aan de Straat te *Noordbroek*. Te bevragen bij den Eigenaar

STEVEN REINDERS.

Let wel!

De **EIGENAREN** van WINDMOLENS in de Provincie *Groningen* worden bij deze verzocht, eene **COMPARITIE** te willen bijwonen op **Dingsdag den 4den Maart 1856**, des namiddags te één uur, ten Huize van den Kastelein TIDDENS, in *de Beurs* te *Groningen*, ten einde met elkander te **spreken** over de **OPRIGTING** eener **Onderlinge Brandwaarborg-Maatschappij.**

Nieuw puik Rood en Wit

KLAVERZAAD,

tegen billijke prijzen te bekomen bij
W. POTT, A.z.,
in de Lange-straat te *Winschoten.*

WIJNFLESSCHEN

te bekomen bij

J. E. v. COEVORDEN & Co.

LOOPJONGEN GEVRAAGD.

Een Boekhandelaar verlangt een' **vluggen LOOPJONGEN**, — liefst een die met het INNAAIJEN bekend is. — Adres aan het BUREAU dezer COURANT.

De ondergeteekende vraagt tegen aanstaande Mei een' **LEERLING**. Te bevragen in persoon of met franko brieven bij

W. C. SCHIERBEEK, *Banketbakker.*

DOOFHEID kan genezen worden door **PINTER'S OORPILLEN.** Het zijn Magnetische Pillen in een langwerpig watje gerold, dat veel op de *Cocon* van een zijwormpje gelijkt. Men stopt des avonds, zoo veel mogelijk op denzelfden tijd, zulk een watje in het lijdende oor, bindt er een' doek om en legt zich te bed op de eene of andere zijde, niet op den rug. Er zijn ons vele gevallen van genezing bekend, waarbij verouderde doofheid van meer dan dertig jaren.

Zestig dezer Cocons zijn in een doosje dat voor *f* 2.50 verkocht wordt in onderstaande Dépôts.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, A. W. C. KEIJZER; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

Februarij 1856.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
17	763,60	762,83	763,37	-1,8	0,6	-1,3	0,87	0,82	0,95	O.N.O.	O.N.O.	O.N.O.	wein. bew.	helder.	helder.
18	761,75	759,84	759,35	-3,8	-1,2	-2,5				„	„	N.O.	„	bewolkt.	„
19	758,75	758,73	758,95	-1,8	-1,4	-1,7				N.O.t.O.	N.O.t.N.	N.O.t.N.	betrokken.	betrokken.	betrokken.
20	758,61	758,17	759,18	-1,3	0,0	-0,5				N.O.t.N.	N.N.O.	N.N.O.	„	„	„
21	761,21	761,66	762,64	-1,4	-1,4	-1,2				N.N.O.	N.	N.	„	„	„
22	758,33	755,14	755,02	-0,8	3,5	1,4		0,92	0,91	Z.W.t.Z.	W.N.W.	N.W.t.W.	„	„	wein. bew.
23	756,28	757,59		2,5	4,3	3,0	max.	0,86	0,81	W.t.Z.	N.W.t.W.	N.W.	„	bewolkt.	betrokken

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.